

FSMA_2024_01 van 09/01/2024

Wijziging van de prudentiële vereisten en invoering van een nieuw rapporteringsschema in verband met die vereisten

Toepassingsveld:

De beheerverenootschappen van (alternatieve) instellingen voor collectieve belegging naar Belgisch recht.

Samenvatting/Doelstelling:

Deze mededeling informeert de sector over (i) de inwerkingtreding - op 1 januari 2024 - van nieuwe bepalingen met prudentiële vereisten voor de beheerverenootschappen van (A)ICB's en (ii) de invoering van een nieuwe survey aan de hand waarvan de naleving van die nieuwe bepalingen kan worden gecontroleerd. Zij heft circulaire PPB_2007_16_CPB_CPA van 18 december 2007 op, die de surveys BECOREP en MANUCI invoerde en mededeling CBFA_2008_03 van 4 februari 2008.

Structuur:

1	De bepalingen over het eigen vermogen en de periodieke rapportering over de solvabiliteit van de beheerverenootschappen worden gewijzigd.....	2
2	Waarom nieuwe reglementen?	3
3	Waarover gaan de nieuwe bepalingen van het reglement prudentiële vereisten?	3
3.1	De in aanmerking komende eigenvermogensbestanddelen blijven ongewijzigd.....	3
3.2	De winst van het lopende boekjaar komt enkel in aanmerking mits voorafgaande toestemming van de FSMA	4
3.3	Voor de beheerverenootschappen gelden drie minimumratio's.....	4
3.4	De berekening van het eigenvermogensvereiste is sterk vereenvoudigd	4
3.5	Het nieuwe vereiste voor de dekking van de "K-factoren" in een notendop	5
3.5.1	Dit vereiste geldt slechts voor bepaalde beheerverenootschappen van (openbare A)ICB's	5
3.5.2	Dit vereiste strekt ertoe twee risicofactoren te dekken	5
3.5.3	De "K-AUM"-factor bedraagt 0,02% van de activa onder beheer of onder doorlopend beleggingsadvies	6
3.5.4	De "K-COH"-factor bedraagt 0,1% van de absolute waarde van de doorgegeven orders en 0,01% van het notionele bedrag van derivaten	6
3.5.5	Berekeningsvoorbeeld voor een onderneming die de diensten "vermogensbeheer" en "ontvangen en doorgeven van orders" levert	7

3.6	De beheervenootschappen moeten liquide activa aanhouden ten belope van een twaalfde van hun vaste kosten	7
3.7	De beheervenootschappen van (openbare A)ICB's moeten jaarlijks informatie publiceren	8
3.8	De aan de FSMA te rapporteren informatie wordt dienovereenkomstig aangepast	8
4	De beheervenootschappen blijven driemaandelijks rapporteren aan de FSMA.....	8
4.1	De 'IFR'-survey vervangt de 'BECOREP'-survey en de 'MANUCI'-survey	9
4.2	Het rapporteringschema wordt gebruikt voor de vennootschappelijke positie en, in voorkomend geval, voor de geconsolideerde positie	9

1 De bepalingen over het eigen vermogen en de periodieke rapportering over de solvabiliteit van de beheervenootschappen worden gewijzigd

Op 15 november 2023 heeft de FSMA twee nieuwe reglementen vastgesteld die van toepassing zijn op de beheervenootschappen van (alternatieve) instellingen voor collectieve belegging. Het ene reglement betreft de prudentiële vereisten waaraan die beheervenootschappen voortaan moeten voldoen (hierna "het reglement prudentiële vereisten")¹, het andere handelt over de periodieke informatie die de beheervenootschappen aan de FSMA moeten verstrekken over die prudentiële vereisten (hierna "het reglement informatieverstrekking")².

Deze reglementen heffen respectievelijk de volgende reglementen op: het reglement van 28 augustus 2007 op het eigen vermogen van de beheervenootschappen van instellingen voor collectieve belegging en het reglement van 28 augustus 2007 met betrekking tot de periodieke informatieverstrekking over de solvabiliteit van de beheervenootschappen van instellingen voor collectieve belegging.

De twee nieuwe reglementen zijn goedgekeurd bij koninklijk besluit van 12 december 2023 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 27 december 2023.

Deze mededeling vervangt met onmiddellijke ingang circulaire PPB-2007-16-CPB-CPA van 18 december 2007 over het reglement op het eigen vermogen van de beheervenootschappen van instellingen voor collectieve belegging (ICB's) en het rapporteringsschema over de solvabiliteit van die

¹ Reglement van de FSMA van 15 november 2023 betreffende prudentiële vereisten voor de beheervenootschappen van instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van richtlijn 2009/65/EG, en voor de beheervenootschappen van alternatieve instellingen voor collectieve belegging.

² Reglement van de FSMA van 15 november 2023 betreffende de periodieke informatieverstrekking over de prudentiële vereisten voor de beheervenootschappen van instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van richtlijn 2009/65/EG, en voor de beheervenootschappen van alternatieve instellingen voor collectieve belegging.

beheervenootschappen en mededeling CBFA_2008_03 dd. 4 februari 2008 over de openbaarmaking van informatie³.

2 Waarom nieuwe reglementen?

Naast de door de UCITS-richtlijn⁴ en de AIFM-richtlijn⁵ gedefinieerde eigenvermogensvereisten verklaarde het reglement van 28 augustus 2007 bepaalde voor de beleggingsondernemingen geldende vereisten van toepassing op alle beheervenootschappen: conform hun vergunning als beheervenootschap, mogen zij immers beleggingsdiensten verlenen.

De voor de beleggingsondernemingen geldende prudentiële vereisten zijn gewijzigd na de inwerkingtreding van [Verordening 2019/2033](#)⁶. Om die reden heeft de FSMA een nieuw reglement vastgesteld dat van toepassing is op beheervenootschappen, dat rekening houdt met deze gewijzigde vereisten. Concreet impliceert dit het volgende. Enerzijds past het reglement prudentiële vereisten de door voornoemde Europese Verordening ingevoerde prudentiële vereisten toe op de betrokken beheervenootschappen. Anderzijds heft het andere bepalingen op, waardoor het aantal toepasselijke eigenvermogensvereisten wordt beperkt.

Tot slot wordt een nieuw reglement informatieverstrekking vastgesteld om rekening te houden met de wijzigingen die zijn aangebracht in de prudentiële vereisten voor beheervenootschappen. Het nieuw goedgekeurde rapporteringsschema is sterk geënt op het Europese rapporteringsschema voor de beleggingsondernemingen, en dat is aangevuld om rekening te houden met de door de UCITS-richtlijn en de AIFM-richtlijn gedefinieerde eigenvermogensvereisten die al van toepassing waren en ongewijzigd blijven.

3 Waarover gaan de nieuwe bepalingen van het reglement prudentiële vereisten?

3.1 De in aanmerking komende eigenvermogensbestanddelen blijven ongewijzigd

De in aanmerking komende eigenvermogensbestanddelen blijven ongewijzigd.

³ Cf. sectie 3.7 van deze mededeling.

⁴ Richtlijn 2009/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's), die in Belgisch recht is omgezet bij de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen (hierna "de ICBE-wet").

⁵ Richtlijn 2011/61/EU van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2011 inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen en tot wijziging van de Richtlijnen 2003/41/EG en 2009/65/EG en van de Verordeningen (EG) nr. 1060/2009 en (EU) nr. 1095/2010, die in Belgisch recht is omgezet bij de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders (hierna "de AICB-wet").

⁶ Verordening (EU) 2019/2033 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende prudentiële vereisten voor beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1093/2010, (EU) nr. 575/2013, (EU) nr. 600/2014 en (EU) nr. 806/2014.

Artikel 5 van het reglement prudentiële vereisten verwijst naar Verordening 2019/2033, die op haar beurt verwijst naar de definitie van eigen vermogen van Verordening 575/2013⁷.

3.2 De winst van het lopende boekjaar komt enkel in aanmerking mits voorafgaande toestemming van de FSMA

Volgens de nieuwe bepalingen is de voorafgaande toestemming van de FSMA vereist voor de inaanmerkingneming van de winst van het lopende boekjaar⁸.

3.3 Voor de beheervenootschappen gelden drie minimumratio's

De nieuwe bepalingen voorzien in drie eigenvermogensniveaus waarvoor minimumratio's gelden⁹:

Eigenvermogensniveaus	Reglementaire minimumratio
Tier I-kernkapitaal ¹⁰ ----- Maximaal eigenvermogensvereiste ¹¹	>= 56%
Tier I-kernkapitaal en aanvullend Tier I-kapitaal ----- Maximaal eigenvermogensvereiste	>= 75%
Tier I & II-kapitaal ¹² ----- Maximaal eigenvermogensvereiste	>= 100%

3.4 De berekening van het eigenvermogensvereiste is sterk vereenvoudigd

Het eigen vermogen van de beheervenootschappen moet permanent het hoogste bedrag van de volgende drie vereisten dekken:

- een wettelijk minimumkapitaal van 125.000 euro, verhoogd met het vereiste van 0,02% voor de dekking van de op basis van een aanstelling beheerde beleggingsportefeuilles¹³;

⁷ Verordening (EU) Nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012.

⁸ Zie artikel 26, lid 2, van Verordening 575/2013.

⁹ Zie artikel 9 van Verordening 2019/2033.

¹⁰ Zie in essentie de artikelen 26 en 36 van Verordening (EU) Nr. 575/2013: gestort kapitaal + uitgiftepremies + reserves + overgedragen resultaten – verlies van het lopende boekjaar – immateriële vaste activa – in mindering te brengen deelnemingen.

¹¹ Zie sectie 3.4 van deze mededeling.

¹² Tier II-kapitaal is in essentie samengesteld uit achtergestelde leningen.

¹³ Voor de beheervenootschappen van AICB's komt daar, in voorkomend geval, een bijkomend vereiste van 0,01% bij voor de dekking van de beroepsaansprakelijkheidsrisico's.

- de dekking van de vaste kosten;
- de dekking van de "K-factoren" (dit vereiste geldt noch voor de beheervennootschappen van niet-openbare AICB's, noch voor bepaalde beheervennootschappen van (openbare A)ICB's (zie punt 3.5).

Te noteren zijn:

- de afschaffing van de volgende twee vereisten:
 - o het cumulatieve vereiste voor de dekking van het kredietrisico en de marktrisico's (dat enkel voor de beheervennootschappen van (openbare A)ICB's gold);
 - o het vereiste voor de dekking van de vaste activa;
- het behoud van het vereiste voor de dekking van de vaste kosten;
- de invoering van een nieuw vereiste voor de dekking van de "K-factoren" voor bepaalde beheervennootschappen van (openbare A)ICB's (zie punt 3.5).

3.5 Het nieuwe vereiste voor de dekking van de "K-factoren" in een notendop

3.5.1 Dit vereiste geldt slechts voor bepaalde beheervennootschappen van (openbare A)ICB's

Artikel 8 van het reglement prudentiële vereisten bepaalt aan welke voorwaarden de beheervennootschappen van (openbare A)ICB's moeten voldoen om van dit vereiste te worden vrijgesteld:

- de waarde van de activa die zij voor hun cliënten beheren¹⁴, in het kader van zowel discretionair vermogensbeheer als doorlopend beleggingsadvies¹⁵, bedraagt minder dan 1,2 miljard euro;
- zij verwerken per dag een volume cliëntenorders¹⁶ van minder dan 100 miljoen euro in contante transacties of minder dan 1 miljard euro in derivaten.

3.5.2 Dit vereiste strekt ertoe twee risicofactoren te dekken

Dit vereiste bestaat uit de som van twee vereisten voor de dekking van:

- het risico van schade aan cliënten als gevolg van een verkeerd discretionair beheer van cliëntenportefeuilles of in het kader van doorlopend niet-discretionair advies ("K-AUM");

¹⁴ Dit is "K-AUM"-factor.

¹⁵ Als volgt gedefinieerd in artikel 4, lid 1, 21°, van Verordening 2019/2033: "de herhaaldelijke verstrekking van beleggingsadvies, alsmede de aanhoudende of periodieke beoordeling en monitoring of evaluatie van de portefeuille van financiële instrumenten van een cliënt, onder meer van de door de cliënt op basis van een contractuele regeling verrichte beleggingen".

¹⁶ Zie artikel 4, lid 1, 30°, van Verordening 2019/2033: "de waarde van orders die een beleggingsonderneming verwerkt voor cliënten door het ontvangen en doorgeven van orders van cliënten".

- de potentiële schade aan cliënten wanneer de beheervenootschap cliëntenorders ontvangt en doorgeeft ("K-COH¹⁷").

3.5.3 De "K-AUM"-factor bedraagt 0,02% van de activa onder beheer of onder doorlopend beleggingsadvies

Berekeningswijze ¹⁸	Weging
<ul style="list-style-type: none"> • Bepaal het gemiddelde over twaalf maanden van de maandelijkse activa onder discretionair beheer en/of onder doorlopend beleggingsadvies • Berekeningsgrondslag: de maandelijkse waarde¹⁹ van de activa onder beheer tijdens de voorafgaande vijftien maanden, met uitzondering van de drie meest recente marktwaarden • Niet in aanmerking te nemen: de AUM die de beheervenootschap via delegatie beheert • In aanmerking te nemen: de AUM waarvan de beheervenootschap het beheer aan een andere instelling heeft gedelegeerd 	0,02%

3.5.4 De "K-COH"-factor bedraagt 0,1% van de absolute waarde van de doorgegeven orders en 0,01% van het notionele bedrag van derivaten

Berekeningswijze ²⁰	Weging
<ul style="list-style-type: none"> • Bepaal het gemiddelde van de dagelijkse waarde van de ontvangen en doorgegeven cliëntenorders (= absolute waarde van aankopen en verkopen) • Berekeningsgrondslag: de dagelijkse waarde van de orders voor de voorafgaande zes maanden, met uitzondering van de drie meest recente maanden • In aanmerking te nemen: de transacties die uit beleggingsadvies voortvloeien, waarvoor een beheervenootschap geen K-AUM berekent • Niet in aanmerking te nemen: <ul style="list-style-type: none"> ○ de transacties in activa die al in aanmerking zijn genomen in K-AUM (dubbele verwerkingen vermijden) ○ de transacties in activa waarvan het beheer aan de beheervenootschap is gedelegeerd 	<p>0,1% van het ontvangen/ betaalde bedrag voor elke contante transactie</p> <p>0,01% van het notionele bedrag van een derivaten-contract</p>

¹⁷ COH staat voor "Client Orders Handled".

¹⁸ Zie artikel 9 van het reglement prudentiële vereisten, dat naar artikel 17 van Verordening 2019/2033 verwijst.

¹⁹ Gemeten op de laatste werkdag van de maand.

²⁰ Zie artikel 20 van Verordening 2019/2033.

3.5.5 Berekeningsvoorbeeld voor een onderneming die de diensten “vermogensbeheer” en “ontvangen en doorgeven van orders” levert

Stel een beheerverenootschap met de volgende kenmerken:

Hypotheses	Eigenvermogensvereiste op 31 december 2024	K-factor
het gemiddelde van de activa (einde maand) van de cliënten onder discretionair beheer, berekend tussen 30 september 2023 en 30 september 2024, bedraagt 2 miljard euro	= (2.000.000.000 X 0,02%)	K-AUM
het maandelijkse gemiddelde van de AUM, berekend tussen 30 september 2023 en 30 september 2024, van het fonds dat de beheerverenootschap via delegatie beheert, bedraagt 500 miljoen euro	-	
het beheer van een compartiment van dat fonds (dat overeenstemt met gemiddeld 200 miljoen euro aan AUM) wordt aan een andere beheerverenootschap gedelegeerd	-	
het gemiddelde van de dagelijkse waarden van de tussen 30 juni 2024 en 30 september 2024 ontvangen en doorgegeven orders van cliënten bedraagt 15 miljoen euro	= (15.000.000 X 0,1%)	K-COH
de som van de notionele bedragen van de tussen 30 juni 2024 en 30 september 2024 ontvangen en doorgegeven derivatencontracten bedraagt 100 miljoen euro	= (100.000.000 X 0,01%)	
Eigenvermogensvereiste ter dekking van de K-factoren	425.000 €	

3.6 De beheerverenootschappen moeten liquide activa aanhouden ten belope van een twaalfde van hun vaste kosten

Artikel 10 van het reglement prudentiële vereisten voert voor de beheerverenootschappen van (openbare A)ICB's een soortgelijk liquiditeitsvereiste in als het geldende liquiditeitsvereiste voor de beleggingsondernemingen. Krachtens die bepaling moeten de betrokken beheerverenootschappen een bedrag aan liquide activa aanhouden dat ten minste gelijk is aan één derde van de vereiste dekking voor de vaste kosten. Aangezien deze venootschappen eigen vermogen moeten aanhouden ten belope van 25% van hun vaste kosten, bedraagt dit liquiditeitsvereiste 1/12 van de vaste kosten. Met andere woorden, dit nieuwe liquiditeitsvereiste stemt overeen met één maand vaste kosten.

Onmiddellijk opvraagbare bancaire vorderingen zijn met name erkend als liquide activa.

3.7 De beheervenootschappen van (openbare A)ICB's moeten jaarlijks informatie publiceren

Artikel 12 van het reglement prudentiële vereisten verplicht de beheervenootschappen van (openbare A)ICB's om jaarlijks de volgende informatie te publiceren²¹:

- de doelstellingen en beleidslijnen inzake risicobeheer voor elke risicocategorie;
- de samenstelling van hun eigen vermogen en hun geauditeerde balans;
- hun eigenvermogensvereisten.

Deze informatie wordt gepubliceerd op dezelfde datum als die waarop de jaarlijkse financiële overzichten worden bekendgemaakt en, voor zover mogelijk, op één locatie. Beheervenootschappen mogen het passende medium en de passende locatie voor deze publicatie kiezen²².

Deze mededeling heft bijgevolg ook mededeling CBFA_2008_03 van 4 februari 2008 op over de verplichte openbaarmaking van informatie²³.

3.8 De aan de FSMA te rapporteren informatie wordt dienovereenkomstig aangepast

Het reglement prudentiële vereisten legt de beheervenootschappen de verplichting op om de volgende informatie te rapporteren aan de FSMA²⁴:

- de omvang en samenstelling van het eigen vermogen;
- de bedragen en berekening van de eigenvermogensvereisten;
- de omvang van de activiteitsindicatoren (K-AUM en K-COH), alsook het balanstotaal en de uitsplitsing van de inkomsten naar beleggingsdienst en toepasselijke K-factor;
- de liquiditeitsvereisten.

Die informatie wordt ingezameld via de invoering van een nieuwe survey (zie punt 4.1).

4 De beheervenootschappen blijven driemaandelijks rapporteren aan de FSMA

De beheervenootschappen moeten hun eigenvermogensvereisten op 31 maart 2024 voor het eerst vaststellen op grond van de nieuwe reglementaire bepalingen, of op 31 december 2023 als ze er, conform artikel 8, § 1 van het reglement informatieverstrekking, voor geopteerd hebben om zich aan dit reglement te conformeren de dag dat het wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

De frequentie van deze rapportering blijft driemaandelijks voor de vennootschappelijke positie.

²¹ Zie artikels 46, 47, 49 en 50 van Verordening 2019/2033.

²² In het jaarverslag bij hun jaarrekening, op hun website ...

²³ Deze mededeling betrof de openbaarmaking van informatie door de instellingen, als bedoeld in Titel XIV van het CBFA-reglement van 17 oktober 2006 op het eigen vermogen van de kredietinstellingen en de beleggingsondernemingen..

²⁴ Zie artikel 54, § 1, lid 1 van Verordening 2019/2033.

4.1 De 'IFR'-survey vervangt de 'BECOREP'-survey en de 'MANUCI'-survey

Op 1 januari 2024 gaan de wijzigingen van de rapporteringsverplichtingen voor beheervenootschappen in. Teneinde de nodige financiële gegevens in te zamelen om toe te zien op de naleving van de prudentiële vereisten, wordt er vanaf 1 januari 2024 voor de beheervenootschappen een survey ingevoerd, "IFR" genoemd.

Het schema van deze survey (zie bijlage 1) is gemodelleerd op het specifieke model dat de EBA hanteert voor beleggingsondernemingen. Deze survey werd evenwel op een beperkt aantal punten aangepast om rekening te houden met de kenmerkende eigenschappen van beheervenootschappen. Naast een paar kleinere aanpassingen, is een aanvullend sectie 10 toegevoegd, gewijd aan de berekening van de eigenvermogensvereiste voor de dekking van het collectieve beheer.

Deze survey zal op het FiMiS-platform beschikbaar worden gesteld. Opdat de IFR-survey gevalideerd zou zijn, m.a.w. opdat ze als een geldige rapportering zou kunnen worden beschouwd, moet zijn voldaan aan alle validatietests.

De beheervenootschappen beschikken over een termijn van zes weken om deze nieuwe survey over te maken. Ze vervangt de BECOREP-survey en de MANUCI-survey die vanaf 1 januari 2024 worden afgeschaft. De laatste BECOREP- en MANUCI-surveys die worden ingezameld, zullen dus betrekking hebben op de periode die eindigt op 31 december 2023.

4.2 Het rapporteringschema wordt gebruikt voor de vennootschappelijke positie en, in voorkomend geval, voor de geconsolideerde positie

Deze nieuwe survey wordt ingevuld op individuele basis en zelfs, in voorkomend geval, voor de geconsolideerde positie als er toezicht wordt uitgeoefend op geconsolideerde basis. In dat geval moet de beheervenootschap²⁵ of, naargelang het geval, de financiële moederholding, deze survey invullen voor de geconsolideerde positie.

De IFR-survey voor de geconsolideerde positie wordt jaarlijks²⁶ overgemaakt. De termijn voor de overlegging van een dergelijke survey wordt opgetrokken tot tien weken conform artikel 6 van het reglement informatieverstrekking.

Bijlage:

- [FSMA 2024 01-1: Schema van de periodieke informatie over de geldende prudentiële vereisten voor beheervenootschappen](#)

²⁵ De beheervenootschap-moederonderneming of de beheervenootschap die een consortium vormt met een of meerdere andere ondernemingen.

²⁶ Vastgesteld op basis van de boekhoudkundige afsluitingsdatum van de vennootschap.